

2026/2153

29.9.2026

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2026/2153**ze dne 28. září 2026,****kterým se Slovensku v zájmu ochrany kulturního dědictví umožňuje povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid***(oznámeno pod číslem C(2026) 6723)***(Pouze slovenské znění je závazné)**

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání ⁽¹⁾, a zejména na čl. 55 odst. 3 uvedeného nařízení,

po konzultaci Stálého výboru pro biocidní přípravky,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ethylenoxid v typu přípravku 2 (dezinfekční prostředky a algicidy, jež nejsou určeny k použití u člověka nebo zvířat), jak je definován v příloze V nařízení (EU) č. 528/2012, byl zařazen do pracovního programu systematického přezkumu všech stávajících účinných látek obsažených v biocidních přípravcích, které jsou uvedeny ve zmíněném nařízení, jak je stanoveno v příloze II nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1062/2014 ⁽²⁾. Žádost o schválení ethylenoxidu v typu přípravku 2 byla podána dne 1. prosince 2009.
- (2) Prováděcím rozhodnutím Komise (EU) 2025/1074 ⁽³⁾ bylo zjištěno, že reprezentativní přípravek uvedený v žádosti o schválení nespadá do oblasti působnosti nařízení (EU) č. 528/2012, a že je tudíž vhodné ethylenoxid jako účinnou látku pro použití v biocidních přípravcích typu 2 neschválit.
- (3) V souladu s čl. 55 odst. 3 nařízení (EU) č. 528/2012 předložilo Slovensko dne 9. prosince 2025 Komisi žádost o odchylku od čl. 19 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení, v níž požádalo to, aby mu bylo umožněno povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid v zájmu ochrany kulturního dědictví, včetně archivního dědictví.
- (4) Podle informací poskytnutých Slovenskem je používání ethylenoxidu nezbytné v zájmu ochrany archivů a jiných předmětů kulturního dědictví, neboť se zdá, že je jedinou účinnou technikou pro regulaci celé škály škodlivých organismů, jež mohou tyto předměty ohrozit. Mikrobiologická kontaminace je jedním z nejrizikovějších faktorů ohrožujících určité statky kulturního dědictví. Aktivní biologická kontaminace je škodlivá pro zasažené materiály, u nichž dochází k výraznému snížení celkové funkčnosti v důsledku ztráty odolnosti, změny barvy nebo vzniku barevných skvrn. Podle Slovenska představuje zvýšený obsah spor mikroorganismů ve vzduchu pro osoby manipulující s těmito materiály (archiváře, knihovníky, restaurátory, výzkumné pracovníky nebo jiné zaměstnance) výrazně nepříznivý faktor vedoucí k alergiím, bronchitidě a jiné patologické zátěži. Významným rizikem je šíření kontaminace a ohrožení celých sbírek. Není-li kontaminovaný předmět dostatečně ošetřen, může se stát zdrojem šíření kontaminace do jiných, dosud nekontaminovaných předmětů ve sbírce. Podle Slovenska může neregulovaná kontaminace v muzeích, archivech a galeriích, kde jsou předměty uloženy blízko sebe, rychle zničit velký počet cenných artefaktů, neboť dochází k dominovému efektu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 167, 27.6.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/528/oj>.

⁽²⁾ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1062/2014 ze dne 4. srpna 2014 týkající se pracovního programu systematického přezkumu všech stávajících účinných látek obsažených v biocidních přípravcích, které jsou uvedeny v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 (Úř. věst. L 294, 10.10.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2014/1062/oj).

⁽³⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2025/1074 ze dne 2. června 2025, kterým se neschvaluje ethylenoxid jako stávající účinná látka pro použití v biocidních přípravcích typu 2 v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 (Úř. věst. L, 2025/1074, 3.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1074/oj).

- (5) Podle Slovenska neexistují žádné vhodné alternativy pro ošetření předmětů kulturního dědictví, včetně archivního materiálu. Pokud jde o archivní materiál, je odstranění prachu a otření ethanolem účinné pouze pro lokalizovanou a povrchovou kontaminaci, nikoli však pro vnitřní kontaminaci, může způsobovat změny u některých inkoustů a pigmentů, vyžaduje dlouhé a jemné ošetření, a proto není vhodné k ošetření rozsáhlého napadení houbami. Anoxie je účinná proti hmyzu, nikoli však proti plísním a bakteriím. Záření gama je obtížně reprodukovatelná technika, jež vyžaduje specifické vybavení. Kromě toho bylo prokázáno, že záření gama způsobuje významný rozklad celulózy a podstatně snižuje stabilitu a trvanlivost dokumentů. Nízkoteplotní techniky (vymrazování) mohou zastavit růst plísně, ale nejsou účinné proti sporám.
- (6) Jak Slovensko uvedlo v žádosti, přípravky obsahující ethylenoxid jsou používány formou fumigace prováděné vyškolenými odborníky. Z důvodu nebezpečných vlastností ethylenoxidu se dezinfekce přípravky obsahujícími tuto látku provádí pouze ve fumigačních komorách výhradně ve specializovaných zařízeních, která dodržují přísné bezpečnostní předpisy a environmentální normy. Součástí každého provozovaného účelového zařízení je abátor, který zabraňuje emisím ethylenoxidu do ovzduší. Po dezinfekci se provede nezbytná dostatečně dlouhá fáze ventilace, aby se z předmětů odstranily zbytky plynu. Za předpokladu, že jsou dodrženy všechny kontrolní postupy, předpisy a pokyny pro zaměstnance, je použití této technologie bezpečné.
- (7) Z informací a odůvodnění obsažených v žádosti předložené Slovenskem vyplývá, že používání ethylenoxidu má zásadní význam pro ochranu kulturního dědictví a že v současné době nejsou na Slovensku k dispozici žádné vhodné alternativy pro ošetření předmětů kulturního dědictví, neboť všechny alternativní techniky, které jsou v současné době dostupné, představují nevýhody, neboť buď nejsou dostatečně účinné, nebo mohou způsobit poškození ošetřených materiálů.
- (8) Na základě informací a odůvodnění obsažených v žádosti předložené Slovenskem je vhodné vyvodit závěr, že ethylenoxid má zásadní význam pro ochranu kulturního dědictví na Slovensku a že v současné době nejsou k dispozici žádné vhodné alternativy. Slovensku by proto mělo být v zájmu ochrany kulturního dědictví umožněno povolit dodávání na trh a používání biocidních přípravků obsahujících ethylenoxid,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Slovensko může v zájmu ochrany kulturního dědictví povolit biocidní přípravky obsahující ethylenoxid do 31. července 2031.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Slovenské republice.

V Bruselu dne 28. září 2026.

Za Komisi
Olivér VÁRHELYI
člen Komise